

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
ПОДПОМАГАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ

(Обн. ДВ. бр.58 от 1998г., изм. ДВ. бр.79 и бр.153 от 1998г., ДВ. бр.12, бр.26, бр.86 и бр.113 от 1999г., ДВ. бр.24 2000г., ДВ. бр.34 и бр.41 от 2001г., ДВ. бр.46 и бр.96 от 2002г., доп. ДВ. бр.18 от 2004г., изм. ДВ. бр.14 и бр.105 от 2005г., ДВ. бр.18, бр.30, бр.34, бр.59, бр.96 и бр.108 от 2006г., ДВ. бр.13 и бр.59 от 2007г., ДВ. бр.16, бр.36, бр.43 и бр.100 от 2008г., ДВ. бр.12, бр.32, бр.82 и бр.85 от 2009г., ДВ. бр.59 от 2010г., ДВ. бр.8 от 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.38 от 2012г., ДВ. бр.15, бр.66 и бр.101 от 2013г.)

§ 1. В чл. 14, ал. 1 се създават нови т. 12 и 13:

„12. до двадесет и пет на сто от сумите, получени в резултат на прилагането на намаленията и изключванията, при прилагане на кръстосаното съответствие;

13. до двадесет на сто от възстановените от бенефициентите, вследствие на нередности или небрежност суми, под формата на фиксирана такса за разходи по възстановяването;”.

§ 2. В чл. 19, ал. 1 т. 6 се изменя така:

„б. одобрява размера на средствата по схемите за национални доплащания;”.

§ 3. В чл. 27 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

„(4) Алинея 3 не са прилага по отношение на подлежащи на възстановяване суми по отделни схеми или мерки, изплатени от европейските фондове, които без лихвите не надвишават левовата равностойност на 100 евро.”.

2. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

§ 4. Създава се чл. 33а и чл.33б:

„Чл. 33а. (1) Министерството на земеделието и храните създава в системата за идентификация на земеделските парцели специализиран слой „Площи в добро земеделско състояние“, който включва площите в добро земеделско състояние в рамките на всеки физически блок, въз основа на критериите, определени в наредбата по чл. 40, ал. 3.

(2) Данните в системата за идентификация на земеделските парцели, които се отнасят до физическите блокове и специализирания слой „Площи в добро

земеделско състояние“ се обновява ежегодно с цел отразяване на реалното състояние и ползване на площите. Обхвата на специализирания слой се одобрява със заповед на министъра на земеделието и храните по ред, определен в наредбата по чл. 30, ал. 6.

(3) Министерството на земеделието и храните създава слой „Постоянни пасища“, с цел запазване на постоянните пасища, които се одобрява със заповед на министъра на земеделието и храните, по ред определен в наредбата по чл. 30, ал. 6.

(4) Включените в слоя по ал. 3 площи могат да се декларират за подпомагане с директни плащания само като постоянни пасища.

Чл. 33б. (1) Забранява се преобразуването и разораването от земеделските стопани на постоянните пасища, включени в слой „Постоянни пасища“.

(2) Министърът на земеделието и храните може, в срок до 1-ви март, по изключение да разреши със заповед на земеделски стопанин преобразуване или разораване на постоянни пасища, включени в слой „Постоянни пасища“, които са негова собственост, при условие, че друга площ в стопанството, бъде съответно преобразувано в постоянно пасище.

(3) Контролът за спазване на ал. 1 се упражнява от Разплащателната агенция, чрез извършване на проверки по реда на чл. 37 или от определени със заповед на министъра на земеделието и храните длъжностни лица.

(4) Когато земеделски стопанин е преобразувал или разорал постоянно пасище включено в слой „Постоянни пасища“ без разрешение, министърът на земеделието и храните издава заповед, с която разпорежда възстановяване на тази площ в постоянно пасище, в 6 - месечен срок.”.

§ 5. Член 41 се изменя така:

„Чл. 41. (1) Земеделските стопани, които ползват земеделска площ въз основа на правно основание, могат да кандидатстват за плащане по Схемата за единно плащане на площ. Ползватели на земеделски площи могат да бъдат:

1. техните собственици;
2. арендатори;
3. наематели;
4. кооперации, на които са предоставени имоти за съвместна обработка;
5. ползватели на земеделски земи по чл. 37в, ал. 4 или 10 от Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи.

(2) Правното основание за ползване на земеделски земи по ал. 1 се доказва със:

1. нотариални актове, решения на общинските служби по земеделие, вписани договори, с които се придобива право на собственост върху земеделски земи, или решения по чл. 37е, ал. 4 от Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи;

2. договори за аренда или за наем на земеделски земи;
3. договори за предоставяне на земеделски земи на кооперация за съвместно обработване;
4. заповеди за разпределение на масивите по чл. 37в, ал. 4 или 12 от Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи;
5. заповеди на министъра на земеделието и храните или на кметовете по чл. 37в, ал. 10 от Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи;
6. съдебни решения, които заместват актове по т. 1;
7. разрешителни за паша по чл. 50, т. 5 от Закона за защитените територии с включени в тях кадастрални номера или номера по Картата на възстановената собственост на ползваните имоти.

(3) Кандидатите за подпомагане по ал. 1 подават заявление по чл. 32, ал. 1 за съответната календарна година, след регистриране на правните основания за ползването от тях земеделски площи в общинските служби по земеделие, по местонахождение на площите. Правните основания за ползване на площите се регистрират в специализиран софтуерен продукт, създаден от Министерството на земеделието и храните.

(4) Общинските служби по земеделие проверяват представените им заявления за подпомагане за наличие на правно основание по ал. 1, за ползване на заявените земеделски площи от кандидатите за подпомагане, чрез специализирания софтуерен продукт по ал. 3. Общинските служби по земеделие не въвеждат информацията, съгласно чл. 32, ал. 4 в системата по чл. 31, ал. 1, за заявените за подпомагане земеделски площи, за които не бъде установено правно основание за тяхното ползване и когато ползвателят на земята не е направил вноската по 37в, ал. 7 от Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи.

(5) Условието и реда за прилагане на ал. 3 и 4 се уреждат с наредбата по чл. 32, ал. 5.”

§ 6. В чл. 42 думите „след съгласуване с Европейската комисия” се заличават.

§ 7. В чл. 43 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 т. 2 се изменя така:

„2. заявените за подпомагане площи са включени в специализирания слой по чл. 33а, ал. 1;“.

2. В ал. 3:

а) в т. 2 думите „Условието за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние” се заменят с „изискванията за кръстосано съответствие”;

б) в т. 4 накрая се добавя „или е заявил площи, които не отговарят на условията за допустимост за подпомагане, определени в наредбата по чл. 40, ал. 3”.

в) създават се т. 6 и 7:

„6. заявените за подпомагане площи не са включени в специализирания слой по чл. 33а, ал. 1 за съответната година;

7. кандидатът за подпомагане не е ползвател на заявените земеделски площи.”.

3. Алинея 5 се отменя.

§ 8. Член 44 се изменя така:

„Чл. 44. Министърът на земеделието и храните определя с наредби специалните изисквания за участие във всяка одобрена схема за национални доплащания и за специфично подпомагане.“

§ 9. В чл. 46 думите „на площ подават заявление за съответната календарна година заедно“ се заменят със „заявяват подпомагане за съответната календарна година“.

§ 10. В чл. 47, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 2 думите „ал. 2“ се заличават.

2. В т. 5 думите „Условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние“ се заменят с „изискванията за кръстосано съответствие”.

3. Създава се т. 7:

„7. кандидатът за подпомагане не е ползвател на заявените земеделски площи.”.

§ 11. Създава се чл. 49а:

„Чл. 49а. Който наруши забраната по чл. 33б, ал. 1 или не изпълни задължението по чл. 33б, ал. 4, се наказва с глоба или имуществена санкция от 500 до 10000 лв.”.

§ 12. В чл. 50, ал. 1 се създава изречение второ: „Нарушенията по чл. 49а се установяват с актове на определени от изпълнителния директор на фонда служители или от определени със заповед на министъра на земеделието и храните длъжностни лица.”.

§ 13. В глава пета Административнонаказателни разпоредби се създава чл. 52:

„Чл. 52. (1) Земеделски производител, който в нарушение на закона получи ваучери за гориво се наказва с глоба за физическите лица в размер от 2000 до 5000 лева, а за юридическите лица с имуществена санкция в размер от 5000 до 10000 лева.

(2) Земеделски производител, който използва не по предназначение:

1. ваучери за гориво;

2. газьол, който е закупен с ваучери за гориво,

се наказва с глоба - за физическите лица в размер от 2000 до 5000 лв., а за юридическите лица - с имуществена санкция в размер от 5000 до 10000 лв.

(3) Деянията по ал. 1 и 2 не се наказват, когато са извършени по непредпазливост.

(4) В случаите по ал. 1 и 2 земеделският производител е длъжен да възстанови номиналната стойност на получените ваучери, ведно със законната лихва от датата на получаване им.

(5) Актовете за нарушения по ал. 1 и 2 се съставят от длъжностните лица от съответната областна дирекция на Държавен фонд „Земеделие”, на които е възложено да извършват проверките.

(6) Наказателните постановления се издават от директора на съответната областна дирекция на Държавен фонд „Земеделие” или от оправомощени от него длъжностни лица.

(7) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.”.

§ 14. В § 1 от допълнителната разпоредба се създава нова т. 52:

„52. „Кръстосано съответствие” са законоустановените изисквания за управление и стандартите за добро земеделско и екологично състояние. Кръстосаното съответствие включва изисквания в областите на общественото здраве, здравето на животните и растенията, околната среда и хуманното отношение към животните.”.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 16. Параграф 5 влиза в сила от 1 януари 2015 г.

София,02.2014 г.

Вносител:

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските производители

Законът за подпомагане на земеделските производители урежда прилагането в България на Схемата за единно плащане на площ, която се финансира от Европейския фонд за гарантиране на земеделието. Това е европейската схема за подпомагане, от която се възползват най-голям брой бенефициенти, като през тази година кандидатите за подпомагане са над 90 хиляди. Тъй като Схемата за единно плащане на площ е максимално опростена и достъпна, степента на усвояемост на средствата по нея е над 90%. Въпреки тези показатели, при прилагане на Схемата за единно плащане на площ съществуват редица проблеми. Един от тях е установяването на действителните ползватели на заявените площи. Освен това е необходимо да се въведе забрана за разораване на пасищата и за промяна на трайното им предназначение за ползване, тъй като в законодателството на ЕС е въведено задължително процентно съотношение между общата земеделска площ, декларирана от земеделските стопани и постоянните пасища, което всяка държава-членка следва да поддържа. Решаването на този проблем налага изменение на Закона за подпомагане на земеделските производители, поради следните причини:

1. Основно изискване на европейското законодателство за получаване на директни плащания по Схемата за единно плащане на площ, което е отразено и в закона, е кандидатът за подпомагане да ползва заявените площи, като ги поддържа в добро земеделско състояние. Във връзка с това Законът за подпомагане на земеделските производители трябва да определи кой е действителният ползвател на земеделските площи и съответно, кой може да ги заявява за подпомагане. За постигане на тази цел трябва да се даде определение на ползвател на земеделски площи и да се определят документите, с които може да се доказва ползването. Чрез определянето на статута на ползвател на земеделски площи и начинът на доказване на този статут, от една страна ще се противодейства на опитите за незаконно ползване на средства от европейските фондове, а от друга се въвеждат критерии за определяне на подлежащите на подпомагане бенефициенти.

За да се гарантира ефективно установяване на ползвателите на земеделските земи, кандидатстването за подпомагане трябва да се обвърже с предварителна регистрация на правните основания за ползване на заявяваните земеделски площи в специализиран софтуерен продукт. Именно чрез софтуерния продукт ще се определи кой ползва съответните площи и може да кандидатства с тях за подпомагане. Една от функциите на този продукт е да подпомогне администрирането и контрола на директните плащания чрез Интегрираната система за администриране и контрол /ИСАК/, затова неговата връзка с ИСАК е регламентирана в закона. Логична последица от това е законът да постанови, че

по Схемата за единно плащане на площ може да се кандидатства само с площи, които фигурират в софтуерния продукт на името на кандидата за подпомагане.

2. Необходимо е създаване на правен режим за опазване на постоянните пасища и ливадите. Законодателството на ЕС въвежда задължение за държавите-членки, да гарантират поддържането на съотношението на земята за постоянни пасища спрямо общата земеделска площ, както и че това съотношение няма да намалее за сметка на постоянни пасища с повече от 10 % спрямо съотношението за референтната година, която за България е 2007 г. Тези изисквания следва да намерят специфична и по-подробна уредба в националното законодателство, включително чрез създаване на правила за извършване на контрол и за налагане на санкции при неспазване на забраните. Нужно е също така създаването на специализиран слой "Площи в добро земеделско състояние" да бъде уредено в закона и да бъдат разписани текстовете за проверките и санкции.

3. Необходимо е да бъдат опростени процедурите за прилагане на националните доплащания, като се премахнат предвидени в закона излишни актове на държавни органи. Националните доплащания се одобряват от Европейската комисия, а размерът на средствата по тях се определя ежегодно с бюджета на Държавен фонд „Земеделие“.

4. С цел намиране на допълнителни източници за финансиране на Държавен фонд „Земеделие“, трябва да се уреди използването на предвидените в законодателството на ЕС възможности част от наложените санкции на бенефициентите да останат в държавата членка. За намаляване на разходите за принудително събиране на неправомерно получени суми, следва да се предвиди възможност за тези, които не надвишават левовата равностойност на 100 евро, Държавен фонд „Земеделие“ да не предприема принудителни действия

Изменението и допълнението на Закона за подпомагане на земеделските производители е насочено към постигане на следните цели:

- Да се прекрати практиката за подаване на заявления за подпомагане по Схемата за единно плащане на площ за земеделски земи без правно основание за тяхното ползване и без знанието и съгласието на техните собственици;

- Да се сведат до минимум случаите на застъпвания на заявени за подпомагане земеделски площи и се създаде надеждна база данни за лицата, които ползват земеделските площи, включени в Интегрираната система за администриране и контрол и за срока на тяхното ползване;

- Спазване на нормативно установени изисквания за поддържане на постоянни пасища.

В Закона за подпомагане на земеделските производители са предвидени следните по-важни изменения и допълнения:

В чл. 14, ал. 1 се създават нови т. 14 и т. 15, които определят какъв процент от сумите, получени в резултат на намаления и изключвания, при прилагане на кръстосаното съответствие, както и възстановените от бенефициенти суми, вследствие на нередности или небрежност, ще се считат за приход на ДФЗ. В чл.

41 се определя кои лица са позватели на земеделски земи, които могат да кандидатстват за плащане по Схемата за единно плащане на площ и изчерпателно са изброени актовете за доказване на правно основание за ползване на земеделски земи. Предвидено е задължение на кандидатите за подпомагане предварително да регистрират в специализиран софтуерен продукт правните основания за ползването от тях земеделски площи. Създава се нов чл. 33а, с който се дава възможност министърът на земеделието и храните със заповед да одобри обхвата на специализирания слой "Площи в добро земеделско състояние", урежда се начинът на обновяване на данните по отношение на слоя, извършването на теренните проверки и правомощията на министъра на земеделието и храните по отношение на тях. С ал. 3 на чл. 33а се създава слой „Постоянни пасища”. Включените в слоя площи могат да се декларират за подпомагане с директни плащания само като постоянни пасища. Прецизирани са основанията, на които Разплащателната агенция намалява или отказва плащания по Схемата за единно плащане на площ и по схемите за национални доплащания. Създава се нов чл. 49п, с който се забранява на заявителите да преобразуват и разорават постоянните пасища. В глава пета „Административно наказателни разпоредби” се създава нов чл. 49а, който предвижда парична санкция за неспазване на тази забрана и чл. 52, с който се уреждат санкции, свързани с предоставянето на ваучери за гориво. В Допълнителната разпоредба се създава определение на кръстосано съответствие.

С прилагането на измененията и допълненията на Закона за подпомагане на земеделските производители се очаква да бъдат постигнати следните резултати:

1. Ликвидиране на практиката за заявяване за подпомагане с директни плащания на земеделски площи, които кандидатите за подпомагане ползват без знанието или съгласието на техните собственици.

2. Свеждане до минимум случаите на застъпвания на заявени за подпомагане земеделски площи и създаване на надеждна информационна база данни за ползвателите на земеделските парцели, включени в Интегрираната система за администриране и контрол, което ще повиши качеството на администрирането и контрола на схемите за подпомагане.

3. Свеждане до минимум случаите на преобразуване и разораване на постоянни пасища, от там и спазване на изискванията на европейското законодателство за поддържане на постоянно съотношение между заявените земеделски площи и постоянните пасища.

4. Максимално усвояване на финансовия пакет на страната за директни плащания.

София,02.2014 г.

Вносител: